

El Coll del Moro era una ciutat de tres hectàrees

Els arqueòlegs han excavat noves estructures d'edificis i traces de carrers

M.M.
GANDESA

La darrera campanya arqueològica duta terme al jaciment ibèric del Coll del Moro de Gandesa, a la Terra Alta, durant l'estiu del 2024, mostra indicis de l'existència d'un gran espai urbà associat a la torre. Els sondejos realitzats han fet aparèixer les restes de més edificis i possibles traces de carrers a la zona.

Segons els investigadors, podria ser un nucli de poblament que s'estendria més enllà de l'assentament fortificat i que assoliria una superfície total aproximada d'unes tres hectàrees, conformant d'aquesta manera gran nucli de poder polític i territorial durant el segle III aC.

La recerca arqueològica al jaciment continua oferint noves descobertes que demostren la importància que va tenir en època ibèrica aquesta fortificació del poble ibèric dels Il·lervans. Durant la campanya de l'estiu passat també es va poder documentar una sèrie d'estructures destina-

des a la producció mecanitzada de vi. Es va descobrir un contrapès de pedra amb encaixos esculpits per al suport d'una premsa de biga i un mur de pedra que decantava a una canal de maçoneria.

Es va excavar també un espai format per banquetes de fang adossades als murs on s'hi han conservat els negatius dels fons de les tenalles o gerres, que contindrien el most per tal que hi fermentés el vi.

Centre de producció de vi

L'any 2016 ja hi va aparèixer el trull més antic de Catalunya. Així, les restes excavades confirmen les hipòtesis que els investigadors han anat formulant en els darrers anys i que defineixen el Coll del Moro «com un important centre de poder manufacturer, especialment del vi, entre els segles IV i II aC», segons apunta Rafel Jornet, co-director del projecte de recerca que porta a terme al jaciment el Grup de Recerca sobre l'Arqueologia de la Complexitat i els Processos d'Evolució

Visita al jaciment del Coll del Moro, al terme municipal de Gandesa. FOTO: JOAN REVILLAS

Social (GRACPE) de la Universitat de Barcelona.

Consolidació de la cisterna

Aquesta nova campanya d'excavacions arqueològiques al jaciment del Coll del Moro forma part del projecte de recerca quadriennal 'La formació, desenvolupament i dissolució de la Cultura Ibèrica al curs inferior del riu Ebre', que desenvolupa el GRACPE amb la col·laboració de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) i amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat i de l'Ajuntament de Gandesa.

Finalment, entre finals del passat any 2024 i el primer trimestre d'aquest 2025, un cop exhausta l'excavació de l'estructura, el Departament de Cultura ha impulsat també diverses tasques de consolidació d'aquesta cisterna al jaciment ibèric del Coll del Moro.

L'objectiu de la intervenció ha estat la conservació dels paraments, la restitució de la cohesió i la consolidació de les estructures que la conformen. La intervenció ha respectat la funció original de la cisterna, segons informen des de Patrimoni de la Generalitat.